19/03/2023

Η ορθοδοξία που αντιστέκεται στην Αλβανία – Το άσβεστο καντήλι της πίστης και η κρίσιμη απογραφή

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας

Ήταν Κυριακή 2 Αυγούστου 1992 όταν στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας Ενθρονιζόταν και πάλι Προκαθήμενος ύστερα από τα χρόνια της αθεϊστικής κομμουνιστικής λαίλαπας που στόχο είχε να ξεριζώσει από τους ανθρώπους κάθε αναφορά στον Θεό.

- **Γράφει η Δέσποινα Σωτηρίου**

Με μοναδικό σύνθημα το «Χριστός Ανέστη» από την στάχτη και τα συντρίμμια που παρέλαβε όταν έφτασε το **1991** στη χώρα, κατάφερε να κερδίσει κάθε εμπόδιο μα, πάνω απ’ όλα, την καχυποψία, έτσι ώστε να οικοδομήσει και πάλι τον Λόγο της Αληθείας εκεί που για δεκαετίες είχαν διδάξει ότι «ουκ έστιν Θεός».

Η ορθοδοξία που αντιστέκεται

Παρά τα προβλήματα και την τεράστιΑ μετανάστευση που ακολούθησε ο ορθόδοξος πληθυσμός της χώρας αντιστέκεται.

Οι «περίεργες» δημοσκοποπήσεις

Κι όλα αυτά παρά τις συντονισμένες προσπάθειες που γίνονται για να υποβαθμιστεί η παρουσία του ορθόδοξου στοιχείου στη χώρα.

Μέσα στο κλίμα αυτό και με την τουρκική κυβέρνηση να προσπαθεί να εγκαθιδρύσει το λεγόμενο μουσουλμανικό τόξο, αίσθηση προκαλεί μια δημοσκόπηση που είδε το φως της δημοσιότητας προ ημερών.

Σύμφωνα με την αμερικανική διαδικτυακή πλατφόρμα Medium στις αρχές του 20ου αιώνα, το 70% των Αλβανών ήταν Μουσουλμάνοι, το 20% Ορθόδοξοι και το 10% Καθολικοί.

Ωστόσο, η απογραφή του 2011 διαπίστωσε ότι ο ορθόδοξος πληθυσμός της Αλβανίας είχε μειωθεί στο 6,75%, μια σημαντική πτώση από το 20% που αναφέρθηκε στην απογραφή του 1927. Παρόλα αυτά, πολλοί ήταν δύσπιστοι, καθώς οι εντυπώσεις τους για τον πληθυσμό βασίστηκαν στην απογραφή του 1927.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται και πάλι αναγέννηση του ορθόδοξου στοιχείου. Πολλοί επιστρέφουν από την ξενιτιά και ξεκινούν και πάλι μια νέα ζωή εκεί, και ο ρόλος της Ορθοδόξου Εκκλησίας αναδεικνύεται καταλυτικός.

Η κρίσιμη απογραφή του Σεπτεμβρίου

Ως εκ τούτου η φετινή απογραφή θεωρείται υψίστης σημασίας:

Η απογραφή στην Αλβανία θα ξεκινήσει στις 18 Σεπτεμβρίου. Όλοι οι πολίτες έχουν υποχρέωση να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο, με εξαίρεση τις ερωτήσεις που αφορούν στην εθνική ταυτότητα, τη θρησκεία και τη γλώσσα.

Η απογραφή πληθυσμού και κατοικιών είχε προγραμματιστεί να διεξαχθεί το 2020, αλλά αναβλήθηκε λόγω της πανδημίας , το 2021 αναβλήθηκε ξανά λόγω βουλευτικών εκλογών και πέρυσι λόγω κρίσης.

Κάλεσμα για συμμετοχή

Στο θέμα είχε αναφερθεί και ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κ.κ. Αναστάσιος.

Ο Μακαριώτατος είχε επισημάνει ότι για για πρώτη φορά θα απογραφούν και θα καταγράφουν τα στοιχεία του πληθυσμού ηλεκτρονικά, περιορίζοντας τις πιθανότητες παραποίησης στοιχείων για το θέμα των Ορθοδόξων. Ο Αρχιεπίσκοπος υπογράμμισε για μία ακόμη φορά την ανάγκη της συμμετοχής όλων, ούτως ώστε να καταγραφεί ο πραγματικός αριθμός των ορθοδόξων.

Όπως γράφει το himara.gr ο ορθόδοξος πληθυσμός αγγίζει το 30% στην Αλβανία πράγμα που κατά την απογραφή φιάσκο του 2011 δεν καταγράφηκε.

Μάλιστα ο Μακαριώτατος είχε τότε εφιστήσει την προσοχή στην έννοια της «προαιρετικότητας» σε ό,τι αφορά τη δήλωση του θρησκεύματος, καλώντας τους πιστούς να μην φοβηβηθούν και να δηλώσουν ευθαρσώς «χριστιανοί ορθόδοξοι»

Λόγω της θέσης της στα σύνορα μεταξύ Ανατολής και Δύσης, η Αλβανική Ορθόδοξη Εκκλησία έχει περάσει δύσκολες στιγμές σε όλη την ιστορία. Αρχικά, υποτάχθηκε από την Οθωμανική Αυτοκρατορία και στη συνέχεια σχεδόν διαλύθηκε από το κομμουνιστικό καθεστώς, το οποίο ανακήρυξε την Αλβανία το πρώτο αθεϊστικό κράτος στον κόσμο.

Τον Ιούλιο του 1991, με την έλευση του Μακαριωτάτου Αναστασίου ως Έξαρχου του Οικουμενικού Πατριαρχείου Αλβανίας, ξεκίνησε η αποκατάσταση της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Αλβανία.

Ο Αναστάσιος, μέσα σε τεράστιες δυσκολίες, κατώρθωσε να ανασυγκροτήσει εκ βάθρων την Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας: Διαμόρφωσε νέο Καταστατικό Χάρτη (2006)˙ Με επίσημη Συμφωνία με την Κυβέρνηση της Αλβανίας, η οποία έγινε νόμος του Κράτους (2009), καθορίσθηκαν οι σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας. Συγκροτήθηκαν πάνω από 400 ενορίες. Ίδρυσε τη Θεολογική-Ιερατική Σχολή (Ακαδημία) «Ανάστασις» στο Δυρράχιο (1992 εξ.), το Εκκλησιαστικό Λύκειο «Τίμιος Σταυρός», στο Αργυρόκαστρο (1998 εξ.) και στο Σούκθ-Δυρράχιο (2007-18)˙ Σχολή της Βυζαντινής Μουσικής στα Τίρανα (2012 εξ.).

Όλα λειτουργούν σε ιδιόκτητα συγκροτήματα με οικοτροφεία. Μόρφωσε και χειροτόνησε 168 νέους κληρικούς. Ίδρυσε Κέντρα Νεολαίας σε διάφορες πόλεις. Φρόντισε για τη μεταφραστική προσπάθεια, την έκδοση λειτουργικών και άλλων θρησκευτικών βιβλίων. Συνέστησε Τεχνική Υπηρεσία της Εκκλησίας και μερίμνησε για την ανοικοδόμηση 150 νέων ναών (μεγάλων και μικρών), αναστήλωσε 60 ναούς και μοναστήρια-πολιτιστικά μνημεία και επισκεύασε 160 ναούς και 70 εκκλησιαστικά κτίρια για σχολεία, νεανικά κέντρα, κέντρα υγείας, ξενώνες, εργαστήρια, συσσίτια γιατους φτωχούς κ.λ.π., στο σύνολο 450 κτίρια. Ανέπτυξε τη φιλανθρωπική μέριμνα της Εκκλησίας, με διανομή εκατοντάδων τόννων τροφίμων, ιματισμού, φαρμάκων.

Ίδρυσε την πρώτη Ορθόδοξη αλβανική εφημερίδα Ngjallja «Ανάστασις» (1992 εξ.), το παιδικό περιοδικό Gëzohu «Χαίρε» (1997 εξ.), το νεανικό περιοδικό Kambanat «Καμπάνες», την επιστημονική επιθεώρηση Kërkim «Έρευνα» (2009 εξ.), το δελτίο «NewsfromOrthodoxy in Albania» (1996-2002), καθώς και Ραδιοφωνικό σταθμό Radio-Ngjallja (1997 εξ.). Μερίμνησε για τη δημιουργία Εργαστηρίων της Εκκλησίας (τυπογραφείο, κηροπλαστείο, ξυλουργείο, εργαστήρια αγιογραφίας και αποκαταστάσεως εικόνων). Αγωνίσθηκε για τη διεκδίκηση της εκκλησιαστικής περιουσίας.

Παράλληλα με την ανασύσταση της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ανέπτυξε πρωτοποριακά προγράμματα στους τομείς εκπαιδεύσεως, υγείας, κοινωνικής προνοίας, αγροτικής αναπτύξεως, πολιτισμού και οικολογίας. Ίδρυσε την Ορθόδοξο Κλινική «Ευαγγελισμός» (Διαγνωστικό Ιατρικό Κέντρο) με 24 ειδικότητες και τρία πολυϊατρεία σε άλλες πόλεις· Επίσης το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Καταρτίσεως, με έξι ειδικότητες στα Τίρανα και τέσσερις ειδικότητες στο Αργυρόκαστρο (το οποίο λειτούργησε από 1998-2008). Αυτό αναβαθμίστηκε εν συνεχεία στο Πανεπιστημιακό Κολέγιο «Λόγος» (2009 εξ.)˙ Γενικό και Επαγγελματικό Λύκειο στο Μεσοπόταμο˙ τρία εννιάχρονα Σχολεία και Λύκεια στα Τίρανα, στο Δυρράχιο, στην Κορυτσά και στο Αργυρόκαστρο˙ Οικοτροφείο Μαθητριών Λυκείου στο Βουλιαράτι, 19 νηπιαγωγεία σε διάφορες πόλεις. Φρόντισε για την κατασκευή δρόμων, υδραγωγείων, γεφυρών, την επισκευή δημοσίων σχολείων, κ.α.

Κατά την περίοδο 2013 – 2019 πραγματοποιήθηκε η κατασκευή τριών υδροηλεκτρικών έργων συνολικής ισχύος 19 MW (Librazhd, Llenge, Sllabinja), τα οποία συμβάλλουν στην ενίσχυση των υποδομών της χώρας και έχει σαφή κοινωνικό σκοπό. Με τα έσοδά τους, η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας θα συνεχίσει τις πνευματικές, φιλανθρωπικές και εκπαιδευτικές προσπάθειες. Μετά την εξόφληση των δανείων ένα ποσοστό θα διατίθεται για πτωχότερες Ορθόδοξες Εκκλησίες.

Με όλες αυτές τις πρωτοβουλίες δόθηκε εργασία σε χιλιάδες ανθρώπους, δημιουργήθηκαν σοβαρά έργα κοινωνικής υποδομής και η Ορθόδοξος Εκκλησία

της Αλβανίας αναδείχθηκε σε πολυδύναμο πνευματικό και αναπτυξιακό παράγοντα.